გაზეთის ფასი:

12	თვით	10 მ. — კ.
11	,,	9 ,, 50 ,,
10	,,	8 ,, 75 ,,
9	,,	8 ,, — ,,
8	,,	7 ,, 25 ,,
7	,,	6 ,, 50 ,,
6	,,	6 ,, — ,,
5	,,	5 ,, 50 ,,
4	,,	4 ,, 75 ,,
3	,,	3 ,, 50 ,,
2	,,	2 ,, 75 ,,
1	,,	1 ,, 50 ,,

ივერია

№ 2 ყოველ დღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი № 2

წლ ურის ფ[illegible] ნაწილად შემ[illegible]
1. ხელის მოწ[illegible] 5 მ. და თიბათვის [illegible]
2. ხელის მოწერ[illegible] 4 მ., მარტის 1-ს — მარიამობისთვის 1-ს —
3. ხელის მოწერის [illegible] 3 მ., მარტის 1[illegible] ბათვის 1-ს — 2 [illegible] სთვის 1-ს — 2 მ.[illegible]
ვინც ამ ვადაზ[illegible] შემოიტანს, გაზე[illegible] მოესპობა.

1904 წელს

საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

„ივერია“

გამოვა იმავე სივრცით და სრულის პროგრამით, როგორც დღემდე გამოდიოდა.

რედაქცია ყოველს ღონისძიებას იხმარს, რომ გაზეთი გააუმჯობესოს. იმ თანამშრომელთა გარდა, რომელნიც აქამდე მონაწილეობას იღებდნენ, რედაქციას სხვა ჩვენი მწერლებიც დაჰპირდნენ დახმარებასა და თანამშრომლობას.

ფასი გაზეთისა მთელის წლით ისევ **თუმანია**. ამ ფულის შემოტანა ნაწილ-ნაწილადაც შეიძლება.

1904 წლის ხელის-მომწერთ, რომელნიც სრულ ფასს შემოიტანენ 1 თებერვლამდე, დაურიგდებათ პრემიად გრაფ ლ. ნ. ტოლსტოის რომანი **„აღდგომა“** („Воскресеніе“) და ალ. სუმბათაშვილის დრამა **„ღალატი“** (Измѣна). ეს უკანასკნელი წიგნი იბეჭდება, ავტორის სურათით, და ხელის მომწერთ იანვრის გასულს დაურიგდებათ.

5 მანეთად ტფილისში და **7** მანეთად ტფილისს გარეშე

დაეთმობათ გაზეთი უპრემიოდ: სოფლის მასწავლებელთ, უფასო სამკითხველოებსა, უმაღლეს სასწავლებელთა მოსწავლეთ და ყველა ხელოსანს. ამათაც შეუძლიანთ ფული ნაწილ-ნაწილად შემოიტანონ.

გაზ. „ივერიის“ **კონტორა** ყოველ-დღე ღია არის — დილის 9 საათიდამ 3 საათამდე და საღამოს 5 საათიდამ 8-მდე; კვირა და უქმე დღეს — 12 საათ. 2 საათამდე.

რედაქციას ნება აქვს შეამოკლოს და შეასწოროს დასაბეჭდად გამოგზავნილი წერილი, არ დაბეჭდილ წერილების შესახებ რედაქცია არავითარ მიწერ-მოწერას არ კისრულობს.

ხელის-მოწერა მიიღება:

ტფილისში: — „ივერიის“ რედაქცია (თავად-აზნაურთა ქარვასლა №№ 117 და 118) და ქ. შ. წერა-კითხვის საზოგადოების წიგნის მაღაზია (სასახლის ქუჩა, თავ.-აზნაურთა ქარვასლა.

ქუთაისში: — წიგნ. გამომც. ამხანაგობის კიოსკში, ბეჟანიშვილის და წერეთლის წიგნის მაღაზიაში.

ბათომში: — ნიკოლაძის ჟურნალ-გაზეთების სააგენტოში და ჰელიძის წიგნის მაღაზიაში.

საგურამოში: — პეტრე მაჭავარიანთან.
შორაპანში: — პართენ ნასიძესთან.
განჯაში: — სოფრონ კანდელაკთან (სადგურზედ).
გორში: — ანტონ კასრაძესთან.

განცხადება პირველ გვერდზედ — 15 კაპ. სტრ., მეოთხეზედ — 10 კაპ. მთელი გვერდი გაზეთისა ცალკე მორიგებით.

საფოსტო ადრესი: Тифлисъ, Редакція „Иверія“.

განცხადება

ამ დღესასწაულებისათვის მივიღე და ისყიდება კახეთის საუკეთესო ნამდვილი საზედაშე და სხვა ყველა ხარისხის ღვინოები თუნგი 60 კაპ. ვიდრე 2 მ. ბოთლი 15 კაპ. ვიდრე 60 კაპ. შეკვეთილება მიიღება და გაგზავნა შეიძლება ყველგან კეთილსინდისიერ ფასათ. როგორც ნაღდ ფულზედ, ეგრეთვე ფას დადებით პრეისკურანტით.

სარდაფი იმყოფება შუა ბაზრის თავში № 2 ბ. ბ. წინამძღვაროების და ზინაგაროცკის შენობაში.

პატივის ცემით სოლომონ ივანეს-ძე კურდღელოვი. (3—2)

რაინაშვილისეული ფოტოგრაფია.

ამ წლის პირველ ღვინობისთვიდამ „ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრც. საზოგადოებისა

ფოტოგრაფია

რაინაშვილისეული (ერევნის მოედანი, ხარაზოვის სახლი,

იჯარით აქიღმ

და სრულიად ახლად მოვაწყე იარაღით და მომუშავე ხალხით.

ფოტოგრაფია შეასრულებს შემდეგ საქმეებს:

1) გადაიღებს ყოველ ზომის პორტრეტებს;
2) გაადიდებს ძველ თუ ახალ სურათებს;
3) ვინც ერთ დუჟინზე არა ნაკლებ კაბინეტის სურათს შემოუკვეთს ჩემს ფოტოგრაფიას, მეცამეტე სურათი, მიეცემა **მ უ ქ თ ა დ** აკვარელით (ფერადებით) **საუცხოოდ დახატული.**
4) გარდა ამისა, ფოტოგრაფიას მრავლად აქვს გასაყიდად სურათები ძველის ნაშთებისა, ენახებისა და საზოგადო მოღვაწეთა სურათები.

ყოველ შეკვეთილ საქმეს ფოტოგრაფია შეასრულებს თავის დროზე, კარგად და ზომიერ ასად.

მოსწავლეთ ფოტოგრაფია დაიღებს დაკლებულ ფასად.

პატივის ცემით მოიჯარარე მხატვარი **ტარასი სიმონი ძე მომცვლიძე.**

ქართული თეატრი

კვირას, 4 იანვარს, 1904 წ.

ქართულ დრამატიულ საზოგადოების დასის მიერ

ვ. ალექსი-მესხიშვილის საბენეფისოდ

წარმოდგენილი იქნება

[illegible]

მონაწილეობას იღებენ: ქ-ნი **ნ. ხხეიძე**, ბ-ნნი ვ. ალექსი-მესხიშვილი, დ. **ბაქრაძე**, გ. გედევანოვი, ნ. გვარამე ა. იმედაშვილი, ვ. მაჭარაძე, ს. სვიმონიძე, საფაროვი, კ. ყიფიანი, გ. შათირიშვილი, შალიკაშვილი

ადგილების ფასი მომატებულია.

დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

მზადდება წარმოსადგენად; „ღალატი“ [illegible]აშვილისა, თარგ. კ. მესხისა.

ტრაგ.

ტფილისის სახაზინო თეატრი

რუსული ოპერა

ანტრეპრიზა მისის უდიდებულესობის სოლისტის ნ. ნ. ფიგნერისა.

შაბათს, 3 იანვარს 1904 წ.

ბენეფისი

ე. ფ. კარრისა

წარმოდგენილი იქნება

აიდა

ოპერა 7 სურ. 3 მოქ. მუს. ვერდისა

მონაწილეობას მიიღებენ ქ-ნნი: კარრი, გლადკოვი, ფედოროვი, რჟანოვი, ილიუშჩენკო.

დასაწყისი საღამოს 8 საათზედ.

უფროსი რეჟისორი ბოგდაიუნოვი.

კაპელმეისტერი ბ-ნი პოზენი

ექიმი

ვ. დ. ლამბაშიძე

ორშაბათს, ოთხშაბათს და პარასკევს საღამოს 6—7 საათამდე.

ნიკოლოოზის ქუჩა, № 46.

ახალშენიშვილი

ელისაბედის ქუჩა, 38.

იღებს ყოველ-დღე კბილის სნეულებით ავადმყოფებს დილის 9—2 სათამდის საღამოს 5—7, ხოლო კვირა-უქმეობით 9—1-მდის საღამ. 5—7-დის (წლ.)

კერძო სამკურნალო

ექიმის დ. ა. გედევანიშვილისა

კუკია, ველიკოკნიაჟესკის ქუჩა, (Набережная) სახლი აბრამოვისა № 9 მიხეილის ქუჩიდგან-კი № 34.

ტელეფონი № 274.

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე.

დ ი ლ ი თ:

ვ. ი. ჭიჭინაძე. კბილის სნეულებანი 8 საათიდგან 10 საათამდე.

ლ. ი. კამოევი. საშარდ., ვენერ. და სიფილ 10—11 ს.

ნ. ტ. მულინი — ყელისა, ყურისა და ცხვირის სნეულობით შეპყრობილთ. 9—10 ს.

ა. გ. მაღალაშვილი. შინაგ. და ბავშ. 10—11 ს.

ვ. დ. ლამბაშიძე. შინაგ. და ბავშვ. ორშაბ., ოთხშაბ. და პარასკ. 11—12 საათ.

ლ. მ. მონინი. ქალის., საბებ. და ბავშვ. (შემოწმება ძიძისა) ოთხშ., პარასკ. და კვირა 11—12 ს.

დ. ა. გედევანიშვილი — შინაგან, ნერვების და ელექტროტერაპია 12—1 ს.

ექიმი ქალი **მ. ქ. იოსელიანი** — ქალისა და საბებიო 12—1 ს. სამშ. ხუთშ. შაბათ.

ბრ. ვ. სოგოლევსკი — დოსტაქრობა და ორტოპედია; ორშაბათობით, ოთხშაბათობით, პარასკეობით და შაბათობით 1—2 საათ.

ვ. მ. მანსვეტოვი — შინაგანი, ნერვებისა და ბავშვებისა — კვირაობით 10—12 საათ.

ს ა ღ ა მ ო თ ი:

ა. გ. მაღალაშვილი. შინაგ. ბავშ. ყვავილის აცრა და მიკრო-ქიმიური გამოკვლევანი 5—6 ს.

რჩევა-დარიგება 50 კ., ოპერაციები მორიგებით. კრაოტები 3 მან. 5 მანეთამდე. სამკურნალო გაფართოვებულია ოცი კრაოტით. (წ.)

46—8 ტელეფონი № 274

პირველი კერძო სამკურნალო

ექიმის ნავასარდიანისა

(კუკიაში, ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ)

ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა-დღეებს გარდა.

დ ი ლ ა ო ბ ი თ:

ბ. ა. ნავასარდიანი. 11—12 ს. სადოსტაქრო, ვენერიული (სიფილისი) და საშარდე ავადმყოფობანი.

უ. მ. ჩიქოვანი. 9 საათიდგან 10 საათამდე თვალისა. შინაგანისა და ნერვების ავადმყოფობისა.

მ. ზ. ავეტისიანცი. 10—11 საათამდე — კანი[illegible] [illegible]იულ და ხირურგიულ ავადმყო[illegible]

ი. ბაგანასოვი. დილის 11—12 საათ. ქალისა და ბავშვთ ავადმყოფობანი.

ქ. ი. გძელიშვილი. 12—1 საათ. ყელისა, ყურისა და ცხვირის ავადმყოფობანი.

ვ. ა. თარხანოვი. 1—$1\frac{1}{2}$ საათ. შინაგანის და ბავშვებისა ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკევობით.

ა. პ. ქარაპეტიანცი. 1—$1\frac{1}{2}$ საათ. შინაგან და ბავშვების ავადმყოფობისა — სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით.

ს ა ღ ა მ ო ო ბ ი თ:

ნ. ნ. როსტომბეგოვი. 5—6 ს. ხირურგიულის და კანის ავადმყოფობისა (ელექტრო-ტერაპია

ვ. ს. ლევი. 6—7 საათ. ნერვებისა (ელექტროტერაპიისა), შინაგანი და ვენერიულის ავადმყოფობისა.

ქალი ექიმი **ა. ი. შჩერბინინა.** 7—7 საათ. ქალისა და საბებიო ავადმყოფობისა.

ვ. ა. თარხანოვი. $7\frac{1}{2}$—8 საათ. ბავშვებისა და შინაგანი ავადმყოფობანი.

ბ. ა. ნავასარდიანი. $8\frac{1}{2}$—8 ს.

ს. ტ. არვანიტაკი. 11—1 ს. უკეთებს სახლში და მსურველთ მასსაჟს, აუცრის ყვავილს გამართავს საექიმო გიმნასტიკას ექიმის დანიშვნით.

რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური, ღარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის — მორიგებით.

დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნ ა ვ ა ს ა რ დ ი ა ნ ი.

Первая частная лѣчебница д-ра *Навасардіана*. Тифлисъ противъ памятн. Воронцова.

წლ.

ტ ფ ი ლ ი ს ი

კვირას, 4 იანვარს, ქართულ დრამატიულ საზოგადოების დასის მიერ ვლ. ალექსი-მესხიშვილის საბენეფისოდ წარმოდგენილ იქმნება შილლერის ხუთ-მოქმედებიანი ტრაგედია „ყაჩაღები“, ადგილების ფასი მომატებულია.

⁂ კავკასიის მთავარ-მართებელმა გ. ს. გოლიცინმა 13.343 მანეთი შესწირა დედათა წმ. ნინოს სასწავლებელს.

⁂ გაზაფხულზე პეტერბურგს იმართება ცხენების გამოფენა. გამოფენის მეთაურებმა შემოუთვალეს კავკასიის საიმპერატორო სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოებას, მონაწილეობა მიიღე ამ გამოფენაშიო.

⁂ სიღნაღის ქალაქის რწმუნებულთა არჩევნების დანიშვნას ამ წლის 25 მაისისათვის აპირობენ. ახალწელ რწმუნებულთ ვადა უთავდებათ. სიღნაღის ქალაქის მოურავი შეეკითხა ტფილისის გუბერნიის უფროსს, როდის გამოაქვეყნოს სია იმ მცხოვრებთა, რომელთაც უფლება აქვთ მონაწილეობა მიიღონ კრებაზე რწმუნებულთა ასარჩევადაო.

⁂ საგანგებო კომისიამ რევიზია უყო ქალაქის გამგეობის მოქმედებას. კომისიამ ყველა საქმეები კარგად შესრულებულად სცნო.

⁂ უკვე ააშენეს მტკვრის ნაპირზე იორდანე მართლ-მადიდებელთა და სომეხ-გრიგორიანთათვის. ტფილისის პოლიცმეისტერმა სთხოვა საგუბერნიო მმართველობის საამშენებლო განყოფილებას, ტეხნიკოსთ დაათვალიერებინე იორდანეო, საშიშად ხომ არ არის აშენებულიო.

⁂ 1905 წელს პეტერბურგში დანიშნულია მესამე კრება სასოფლო მეურნეობის მოღვაწეთა. პეტერბურგიდან აცნობეს კავკასიის საიმპერატორო სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოებას, დაამზადე კითხვები, რომლებიც გინდათ განხილულ იქმნენ ამ კრებაზედაო.

⁂ ფოსტა-ტელეგრაფის გამგეობას სოხუმში ტელეფონის გამართვის კონცესია ლეონიდ ქუდრასთვის მიუცია.

⁂ 12 იანვარს, დანიშნულია ტფილისის მეპურეთა ამქრის კრება უსტაბაშთა ასარჩევად.

⁂ ტფილისის ქალაქის გამგეობამ თვითმმართველობის მუდმივ მუშებს დაურიგა საახ[illegible] [illegible]ოდ თი[illegible]ოს თითო მანეთი.

[illegible] ავად-

მყოფთათვის საავადმყოფოს ა[illegible] რობენ. მიწის შესაძენად გამოანგ[illegible] ლია 15.000 მანეთი. კავკასიის [illegible] მთავრობამ შუამდგომლობა აღძრ[illegible] ლის გადადების შესახებ. შინაგან[illegible] სამინისტრო[illegible] [illegible]ავა დაწვრ[illegible] ცნობანი მომავალ საავადმყოფოს და აგრეთვე ხარჯთ-აღრიცხვა.

⁂ ტფილისის ოლქის სას[illegible] პატიო მოსამართლეებად დ[illegible] — ლეიტ. თავ. სუმბათაშვილ[illegible] სთავი, გენ.-მ. თავ. მაყაშვილი[illegible] ლისის მაზრის თავად-აზნაურთ[illegible] ძღოლი თავ. ჯამბაკურიან-ორბე[illegible]

⁂ ტფილისის ქალაქის გამგე[illegible] ადგინა, გადასდოს დამატებით 2[illegible] ქალაქის წყლის მილის შესაკეთე[illegible] გასაუმჯობესებლად კიდევ 2.40[illegible]

⁂ ტფილისის ქალაქის გამგე[illegible] ხილა მოხსენება ხმოსან კი[illegible] ქუჩებისა და მოედნების ელე[illegible] განათების შესახებ. გამგეობამ [illegible] სთხოვოს საბჭოს, რომ მან აირჩი[illegible] მისია და დაავალოს ქუჩებისა და [illegible] ბის ელექტრონით განათება.

⁂ 30 დეკემბერს ყაზბეგის სა[illegible] სკოლაში გამართულ იქმნა შობის [illegible] სწავლეთათვის. საღამოს შემდეგ ბავ[illegible] საჩუქრები დაურიგეს. საღამოზე [illegible] ნიმე ქართული სიმ[illegible]რა ს[illegible] ხნიაშვილის ლოტბარო[illegible]

⁂ კავკასიის საიმ[illegible] სამეურნეო საზოგადოება[illegible] ილო სხვა-და-სხვა ქცეხარე[illegible] ლექციები სან ლუის მსოფ[illegible] ზედ გასაგზავნად.

⁂ ტფილისის ქალაქის[illegible] არჩეულ საგანგებო კომის[illegible] გამოაწვევინოს საგანგებ[illegible] მოკირწყლოს ქალაქის მ[illegible] ანალაზი უნდა უყონ სხვა-[illegible] ივარგებს საავტურედ თუ არ[illegible]

⁂ ტფი[illegible]ისის ქალაქის გა[illegible] ავალა საგანგებო [illegible]მისიას, შეამ[illegible] ხანაგობამ «სვეტ»-მა მართლა ქალაქის მიწა თუ არაო.

⁂ რედაქციამ მიიღო ჟურნალ[illegible] ური»-ს ახალწლის წიგნი, რომელ[illegible] ნომერია — I და II.

⁂ ქალაქის გამგეობამ და[illegible] ლისის პირუტყვთა მფარველ სა[illegible] ბას წლიურად მეტი დახმარება ჩინოს. წინად 200 მანეთს აძლევდ[illegible] 300 მანეთს მისცემს.

⁂ 30 დეკემბერს ცეცხლი [illegible] ბალოსნო სკოლის შენობას. დ[illegible] რავი. ზარალი 500 მანეთამდ[illegible] დაზღვეული ყოფილა.

⁂ 30- დეკემბერს ტფილის[illegible] ალურს დედათა სასწავლებ[illegible] მოსწავლეთ „შობის ხე“ გა[illegible] 7 საათზედ სასწავლებელშ[illegible] საქართველოს ექსარხოსი ალ[illegible] სი გორისა ბენიამინე-ალავ[illegible] რექტორი სემინარიისა ა[illegible] კანდრი. საღამო სალიტე[illegible] ლით დაი[illegible]. მოსწ[illegible] ხეს ლექს[illegible]. მომღ[illegible] სულ-ქართულად სი[illegible] ვლებლის მთავრობა[illegible] ხილით გაუმასპინძლდ[illegible] კანფეტები დაურიგეს[illegible] მართა, რამაც 12 მოსწავლე ქალების სი[illegible] რი არა ჰქონდა.

⁂ კავკასიის მთავარ-მარ[illegible] შემწის ა. ა. ფრეზეს განკა[illegible] კიის სასაფლაოსთან არსებ[illegible] სკოლის მოწაფეთ სადღე[illegible] თუმნის ტანთა და ფეხთს[illegible] დებათ.

—

შეცდომის გ[illegible]

საახალწლო ნომრის მე[illegible] ქდილია: „ვინ არის ლირ[illegible]

…ის, ვინც თავიანთი დღენი მხოლოდ …ნიერებას, ნაყოფიერს.გონივრულ შრომა". უნდა იყოს: „პირად ბედნიერება, არამედ შრომას" და სხვა.

კავკასია

…იდან ღეჟეშით ატყობინებენ გაზ. „ვესტ."-ს: ოლქის სასამართ… —24 დეკემბერს გაარჩია საქმე …ძისა, რომელნიც პასუხისგებაში …ცემულნი სასჯელთა მე-263 მუხ…ით. თავმჯდომარეობდა ბიტინს…ა სდებდა პროკურორი გლაგო… …ჯავდნენ: სტაალი და ტესლენკო — …კელნი, ანდრონიკაშვილი—ბაქოელი, …ტოვსკი, ჯაფარიძე, ხახუტაშვილი და …ანნისიანცი—ტფილისელნი. სასამართლომ 3 მუხლი უარჰყო და მთავრობის წი…დმდეგობისათვის, თანახმად 271 მუხ…ა, მიუსაჯა დაპატიმრება 9 დამნაშავეს …ვით, სამს—4 თვით, დანარჩენები-კი …რთლა.

რუსეთი

…ნა ღამეს, მწუხრი და ცისკა… …მოვიდა მოსკოვის ისაკის ტა… …ერთბაშად დიდის ზარის რეკვა …მიზეზი ესა ყოფილა. ზარის უფ…ლთან მისულა მისი ძმა ანდრია …, 50 წლის კაცი, და უთქვამს … ორთავ ძმებმა სანთელი და… …ში და სამრეკლოზე ავიდნენ. …რეკვა ორს კაცსაც უჭირდე… …ენა 54 ფუთს იწონს. დიდის … წვალებით, როგორც იყო, … ზარის ენა გააქან-გამოაქანეს … დარეკეს კიდეც. მაგრამ იმავე …ელი ხმა გაისმა და ანდრია …ძმა მიეშველა, მაგრამ კვიან… რომ ზარის ერთს მხარეს … და მეორესაკენ გაქანებულა, …აუთრევია და ზარისთვის მიუხა…ლს თავი სრულიად გაენარცხა.

…ეპეშა

(…ს დეპეშათა სააგენტოსაგან)

31 დეკემბერი

…რბი. ფინანსთა სამინისტროს …ევრდომელესი მოხსენება 1904 სახელმწიფო შემოსავალი ჩვე… 1,980,094,493 მ., საგანგებო …; სულ 1,982,844,493 მან.; ხაზინის ნაღდის ფულიდგანაც …62 მ. ხოლო საერთოდ— …7,055 მან. სახელმწიფო ჩვეუ… …ხარჯი შემოსავალს აღემატება. …ბრივი შემოსავალი 1904 წლისა წინანდელზე 83,061,815 მანათით. … შემოსავლისა მოსალოდნელია … რკინის გზებისაგან, სახაზინო …ის ვაჭრობითა და საბაჟო გარდა… … ამ სამ წყაროდამ უნდა შე… 72,5 მილიონ მანათით მეტი; … რკინის გზებს შემოსავალი უნდა …ს 34,7 მილიონი მანეთი, სასმე… ვაჭრობას 10 მილიონი, რომელ… 2,7 მილიონი ზედვე დაიხარჯება, …ების შემოსავალს 12,3 მილიო… …ეთი. სხვა წყაროთაგან, ფოსტის …ალს მოემატება 3,8 მილიონი მა… …ვთისას 2 მილიონი მანეთი, გერ… …სამართლოსი, კანცელარიისა და სა… …ამტკიცების გარდასახადებს — … მან.; ხაზინის თანხებისა და …რაციების შემოსავალს — 1,8 … იჯარებისა და სამრეწველო… მილიონი მან., მგზავრთა და …ადაზიდვის გარდასახადს — … სახელმწიფო სამრეწველო… …მილიონი. თამბაქოს … მილიონი და სხვა. ზოგ… …ლებს: გლეხთა მიერ …შესყიდვის შემოსავალი …ებია ნაანგარიშევი, სეს… —2,7 მილიონი, სახა…სა—1,7 მილიონით, სას…ებისა—1,7 მილიონით, სახა…ხნებისა და საწყობებისა—1,1 …ა სხვა.

…ლს შედარებით წინა წელთან … სარჯი ნაანგარიშევია 86 …ნეთით მეტი.

…10 მილიონი სამხედრო სა…უნდება, 21,6 მილიონი— …სამინისტროს სამმართვე…ა, შინაგან საქმეთა სამი…ება 15 მილიონი, … …ეს სამართველოს— მილიონი, ფინანსთა სამინისტროს 6,8 მილიონი; შემცირებულია ხარჯი სახაზინო ზარაფხანისა 2,3 მილიონ მანათით; საგლეხო საადგილ-მამულო ბანკის გასაძლიერებელ ფონდს ნაილები მიეცემა 0,9 მილიონ მანათით; საერო განათლების სამინისტროს მოემატება 4,4 მილიონი, იუსტიციის სამინისტროს სატუსაღოთა ნაწილს 1,7 მილიონი, მიწად-მოქმედების სამინისტროს 0,8 მილიონი, გარეშე საქმეთა ასინისტროს 0,7 მილიონი და უწმინ. სინოდს, 0,9 მილიონი.

1904 წლის საგანგებო ხარჯისათვის გადადებულია 212,178,804 მანათი. მომეტებული ნაწილი ამ თანხისა რკინის გზების გაყვანას დასჭირდება. უფრო საყურადღებოა სავარაუდო ხარჯთ-აღრიცხვის ის ადგილი, რომელიც შეეხება, თანხმად უმაღლესის ბრძანება, მეურნეობის გაძლიერებას. ამ გვარ ღონისძიებათა შორის თვალსაჩინოა გლეხთა საზოგადოების თავდებობის გაუქმება, რასაც სახელმწიფო ხაზინა ამასიქით ხელს შეუწყობს საერთო ბიუჯეტის შეურყევლად.

„მიმავალ წელს თქვენმა უდიდებულესობამ კეთილ-ინებეთ თქვენი სურვილი განეცხადებინათ რკინის გზების გაყვანის შესახებ და აღგვენიშნათ ერთის ადგილობრივის უფროსის უქვეშევრდომილეს მოხსენებაზედ: **რკინის გზების გაყვანა და არსებულ გზების განკარგება მე მიმაჩნია უპირველეს საჭიროებად რუსეთისათვის. გთხოვთ დიდი ყურადღება მიაქციოთ ამ საგანს**". მეფის სურვილი საძირკვლად დაედო სამეურნეო საჭიროებათა გამომკვლეველ კომიტეტის მეცადინეობას ადგილობრივის გზების განკარგების შესახებ. იმედია, რომ მომავალ წელს გამოცემულ იქნება კანონი ადგილობრივის რკინის გზების შესახებ. დიდს საქმეს მცირე კრედიტის გავრცელების შესახებ არა ერთხელ მიუპყრია თქვენის უდიდებულესობის ყურადღება. თქვენის უდიდებულესობის მშვიდობიან მეფობის დროს დამტკიცდა დებულება მცირე კრედიტისა, სახელმწიფო ბანკს მიეცა ნება ხელი შეუწყოს იმ დაწესებულებათ, რომელნიც მცირე კრედიტს ავრცელებენ, და თანხა აძლიოს ამ გვარ დაწესებულებათა და ამხანაგობათა დასაარსებლად. თანახმად თქვენის უდიდებულესობის მიერ მოწონებულ განზრახულებისა, ფინანსთა სამინისტრომ წარადგინა განსახილველად სახელმწიფო რჩევაში საგანგებო საბჭოს მიერ შემუშავებული პროექტი და 1904 წ. ხარჯთ-აღრიცხვით გადასდო 2 მილიონი მანათი მცირე კრედიტის გასაძლიერებლად.

სიბირის რკინის გზის გამგე კომიტეტის დაარსების აქეთ, ახალშენთა საქმე ჯეროვანად მოეწყო. წარსულ წელს, უმაღლესის განზრახულებისამებრ, ამ საქმემ განსაკუთრებული ხასიათის მიმართულება მიიღო. ახლო მომავალში ახალშენები დაბინავდებიან ორენბურგ-ტაშკენტის რკინის გზის გასწვრივ, რომელიც ეხლა უკვე გაჰყავთ, და რუსეთის სხვა მხარეებშიაც ახალშენებს მიწა ეთმობათ. მიმავალ 1903 წლის სავარაუდო ხარჯთ-აღრიცხვის წარმოდგენის დროს აღნიშნული იყო ნიშნები საერთო ეკონომიის გაძლიერებისა, 1902 წლის რიგიან მოსავლისა და საერთაშორისო აღებ-მიცემობის გაადვილების წყალობით. მომავალი წელიც ამ მხრივ სანუგეშოა. თუმცა 1903 წელს მოსავალი წინანდელზე ნაკლები იყო, ხოლო საშუალოზე უკეთესია და წარსულ ხუთის წლის მოსავალზე 400 მილიონ ფუთით მეტი. ორის წლის რიგიანმა მოსავალმა ფასი სრულიად არ დასცა.

საგარეო ვაჭრობა და აღებ-მიცემობა კვალად ძლიერდებოდა და გატანილ საქონლის ფასი შემოტანილს აღემატება. სალითონო და ქვა-ნახშირის მრეწველობა შერყეული იყო წინად, ხოლო 1903 წელს ცოტად გამოკეთდა.

1 იანვარი.

პეტერბურგი. ხელმწიფე იმპერატრიცა მარიამ თეოდორეს ასული და ხელმწიფე მემკვიდრე მობრძანდნენ საცხოვრებლად პეტერბურგში. — ებოძა უმაღლესი ბრძანება სახელმწიფო საბჭოს: სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარედ 1904 წ. დამტკიცებულ იქმნა დიდი მთავარი მიხეილ ნიკოლოზის ძე; თავმჯდომარეებად: კანონმდებლობის დეპარტამენტისა დეისტვიტელნი ტაინი სოვეტნიკი ფრიში; სამოქალაქო და სასულიერო საქმეთა დეპარტამენტის, დეისტვიტელნი ტაინი სოვეტნიკი გრაფი სოლსკი, მრეწველობისა, მეცნიერებისა და ვაჭრობისა — გენერალ-ადიუტანტი ადმირალი ჩიხაჩოვი. — უმაღლესად ებრძანა სამხედრო საბჭოს კერძო სხდომებზე 1904 წ. თავმჯდომარეობდეს გენერალ-ლეიტენანტი გრაფი ტატიშჩევი.—ობერ-პროკურორს უწმინდესის სინოდისას პობედონოსცევს ებოძა ბრილიანტის ნიშნები ანდრია პირველწოდებულის ორდენისა.—გამოცხადდა სამადლობელი რესკრიპტი იუსტიციის მინისტრის სახელზედ ათის წლის განმავლობაში სამინისტროს მართვის გამო.—დაინიშნა ბასონ კაულბარსი ოდესის სამხედრო ოლქის ჯართა უფროსად.—1904 წ. სეკდემბრის ბოლოს, უმაღლესობათა თანადასწრებით, იდღესასწაულებენ ორმოც-და-ათის წლის თავს სევასტოპოლის დაცვისას; დასასწრებლად დღესასწაულზე უმაღლესად მიწვეულ იქმნებიან: 1, ყველა ისინი, ვინც სამსახურში, ან სამსახურს გარეშე იმყოფებიან და დაესწრნენ სევასტოპოლის ბრძოლას—ოფიცრები და მოხელენი, სასულიერო პირნი, დანი მოწყალებისანი და ისინი, ვისაც აქვს მედალი სევასტოპოლის დაცვისა, აგრეთვე იმათაც ვისაც შვილები დახოციათ და გარდაცლიათ სევასტოპოლის ბრძოლის დროს; 2, სამსახურ გარეშე მყოფნი ჯარის-კაცნი, ვისაც სევასტოპოლის დაცვის მედალი აქვს. უმაღლესად ნება-დართულია სევასტოპოლის გარემო მდებარე ადგილებიდან, ოდესის ოლქის ჯართა უფროსისა დაშავის ზღვის ფლოტის უფროსის განკარგულებით მოიყვანონ სევასტოპოლში მხცოვანი მებრძოლნი-სევასტოპოლელნი.—ხელმწიფე იმპერატორმა უმაღლესად ბრძანა, ყველა მხცოვანი მებრძოლნი იქნებიან მათის უდიდებულესობის სტუმრებად; მოწვეულთათვის ხუთი-ექვსის დღის განმავლობაში იქმნება სახლი, საჭმელ-სასმელი.—მხცოვან მებრძოლ-სევასტოპოლელთ, ვისაც-კი სურს მივიდეს სევასტოპოლში 1904 წ. ენკენისთვეში, უნდა შეატყობინონ თავისი სურვილი 1904 წ. 1 მაისამდე დიდი მთავრის ალექსანდრე მიხეილის ძის კანცელარიას, ამასთანავე უნდა აუწყონ თავისი ადრესი, დამოწმებული საბუთი, რომ ის მართლა იღებდა მონაწილეობას სევასტოპოლის ბრძოლაში და აგრეთვე ისიც, რომ იმას მედალი აქვს. ვინც ამნაირს განცხადებას გაჰგზავნის, ყველას გაეგზავნება მისასვლელ-მოსასვლელი რკინის გზის უფასო ბილეთები პირველის კლასისა დიდის მთავრის კანცელარიიდან დღესასწაულზე დასასწრებლად.

ტოკიო. კორეიდან მოსული ამბები გვიჩვენებენ, რომ რუსეთის მეგობარ დასის წინააღმდეგ პოლიტიკურს ინტრიგებს მართვენო, მაინც სასახლეს რუსეთის შემწეობის იმედი აქვს.—იაპონია თავისს საპასუხო წერილში, უეჭველია, სთხოვს რუსეთს, რომ ვადაზე მისცეს პასუხი.—რუსეთის სეულელმა ელჩმა დაარწმუნა იაპონელი ელჩი, რომ რუსეთს დასაცველად მისიისა ჰყავს მხოლოდ 126 კაცი. იაპონიის ელჩმა სთხოვა, შეთანხმდნენ, რომ იაპონიისა და რუსეთის მისიების მცველთა შორის შეტაკება არ მოხდეს; რუსეთის ელჩი დასთანხმდა.

ვაშინგტონი. მოხდა კრება ყველა დასთა წარმომადგენლებისა; ინგლისთან შეთანხმდენ, რომ მედიატორეთა სამართლით ირჩეოდეს სადაო საქმეები და ხელი მოუმართონ, საქვეყნოდ გავრცელდეს იდეა მედიატორეთა გასამართლებისა.

სეული. იმპერატორმა გასცა ბრძანება, ი-ჩჟუ გარეშე სახელმწიფოთა ვაჭრობისათვის თავისუფალი იყოს იმ პირობით უკეთუ ჩინეთი ამას დაყაბულდება.

სოფია. სამხედრო მინისტრს სავოვს გენერლის ხარისხი ებოძა; პოლკოვნიკი დმიტრიევი დაინიშნა მთავარ შტაბის უფროსად.

პარიჟი. გარდა 59 წევრისა სოციალ-რადიკალურის ფრაქციისა, დასს დაანება თავი კიდევ 15 წევრმა და შეადგინეს ახალი დასი, სახელ-წოდებით სოციალ-რადიკალთა მემარცხენე დასი.

ბელგრადი. მეფე ტოპოლუში წავიდა

პეკინი. აქ ნამდვილი ამბავი მოვიდა, რომ ორი დივიზია რუსის ჯარის ციმბირის რკინის გზით გაიგზავნა აღმოსავლეთს.—რუსთაგან სიმინტინის დაჭერამ გარეშე სახელმწიფოთა წარმომადგენელთა შორის გამოიწვია იმის შიში, რომ ნიუ-ჩუუანი გახდება ბრძოლის ველად, და მათ განუცხადეს კონსულებს, სთხოვონ თავთავიანთ მთავრობებს, შემ… …

ტოკიო. იაპონიის პასუხი 31 დეკემბერს ჩაჰბარდა ბარონ როზენს. მოლაპარაკება მაინც დაუბრკოლებრივ იქმნება.

ვაშინგტონი. სახელმწიფო მდივანმა ჰეიმ და ჩინეთის ელჩმა ლიანჩენმა ერთმანერთს გადასცეს დამტკიცებული ჩინეთ-ამერიკის სავაჭრო ხელშეკრულობა, რომლის თანახმად მუკდენსა და ანდუნში ყველა სახელმწიფოებს თავისუფლად შეეძლებათ ვაჭრობა.

ქვეყნის სავაჭრო სამრეწველო ცხოვრებაში უნდა აღინიშნოს, რომ შარშან დირს იქმნა უმაღლესის დამტკიცებისა აზრი სახელმწიფო საბჭოსი, რათა გამოიცეს წესნი იმათის დაჯილდოვებისა, ვინც მუშა და მოხელეთაგანი დაშავდება უბედურის შემთხვევით ქარხანასა და ფაბრიკაში, და მთა-მადნის სამრეწველო ქარხნებში. ეს კანონი ამ წლის 1 იანვრიდან შედის ძალაში და მისი შინაარსი ის არის, რომ დაწესებულ იქმნება, როცა მუშა დაშავებულია უბედურის შემთხვევით და აღარ შეუძლიან, ან სულ ან ნაკლებად მუშაობა, სავაჭრო-სამრეწველო საქმის პატრონი მოვალეა აძლიოს სასყიდელი ამისთანა მუშებს, ხოლო თუ სიკვდილი მოჰყვა დაშავებას, მათს ოჯახს ან შემწეობისა, ან პენსიისა და ან ერთხანობითის შემწეობის სახითა.

ოქროს რაოდენობამ იმატა საკმაოდ. გარდა იმისა, რაც ოქროს ფული მოიქრა ხალხში სამუშაოდ, სახელმწიფო ბანკსა და ხაზინაში ოქრო 150,5 მილიონით მეტია, წელს, ვიდრე წინა წელიწადში იყო.

ამ მოხსენებაში ჩართულნი ცნობანი ამტკიცებს, რომ გასული წელი ეკონომიურად არ იყო ურიგო, რადგან მოსავალს არა უჭირდა-რა საზოგადოდ ◎ სამრეწველო საქმეებშიაც დამშვიდება ჩამოვარდა. ამასთანავე ფინანსები რუსეთისა საკმაოდ კარგს მდგომარეობაშია. ხარჯთ-აღრიცხვა კარგად შესრულდა გასულს წელს. თავისუფალი ნაღდი ფული დიდძალია. 1904 წლის ხარჯთ-აღრიცხვაშიაც ზომიერად არის შეწონილი ერთმანეთში შემოსავალი და გასავალი. ჩვეულებრივი შემოსავალი აღრიცხულია ასე: პირდაპირი გარდასახადი 135.138,477 მ., არა პირდაპირი გარდასახადი 42.157,1008, ბაჟი 103.581,232 მ., რეგალიები 589.851,300 მ., სახაზინო მამულები, ქონება და თანხები 560.953.841 მანეთი, გაყიდვა სახელმწიფო ქონებათა 535,573 მან., ნადელების გამოსყიდვა— 86.164,300 მ., შევსება სახელმწიფო ხაზინის ხარჯებისა 76,233,206 მ. სხვა-და-სხვა შემოსავალი 6.481,464 მ. სულ ჩვეულებრივი შემოსავალი 1.980,094,493 მ., საგანგებო ქონება: სახელმწიფო ბანკში შესანახად შეტანილი სამუდამოდ 2.750,000 მ. ნაღდის ნამეტანობისა სახელმწიფო ხაზინიდან შეტანილი 195.792,562 მ. სულ 2.178.637,035 მ.

ჩვეულებრივი ხარჯი: სახელმწიფო ვალის გარდასახდელად 289.299,183 მ., უმაღლესი სახელმწიფო დაწესებულებანი 3,529,111 მ., უწმინდესის სინოდის უწყება— 29,331,800 მ., საიმპერატორო სასახლის სამინისტრო—16.127,920 მან., გარეშე საქმეთა სამინისტრო – 6.417,710 მ., სამხედრო სამინისტრო – 360.758,022 მ., საზღვაო სამინისტროს—113,622.426 მ., ფინანსთა სამინისტროს—372.122,649 მ. მიწად-მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებათა—49,829,102 მ., შინაგან საქმეთა სამინისტრო – 114.724,078 მან., სახალხო განათლებისა—43.677,451 მან., გზათა—16.547,466 მან. იუსტიციისა— 51. 082,938 მ., სახელმწიფო კონტროლი—8.993,809 მ., მთავარი სამართველო ცხენის მოშენებისა—2.116,735 მ., იმ შემთხვევისათვის, თუ ფასები სურსათებზე (პროვიანტი) და ბირჟაზე აიწევს — 3,000,000 მ.; მოულოდნელი ხარჯები: მოულოდნელ საჭიროებათათვის მთელს წლის განმავლობაში 12 მილიონი, და სულ ჩვეულებრივი ხარჯები—1.966,458,251 მ. აღემატება ჩვეულებრივი შემოსავალი ჩვეულებრივ ხარჯებს 13.636,242 მ.; არა-ჩვეულებრივი ხარჯები: ციმბირის რკინის გზის გასაკეთებლად 17.150,965 მანეთი, ამ რკინის გზის დასახმარებელ საქმეთათვის—4.412,114 მ., სხვა რკინის გზის გზებისათვის— 125.635,725 მ., კერძო საზოგადოებათათვის ვალად მისაცემად გზების გასაკეთებლად 62.980,000 მან., კერძო კაცთა და დაწესებულებათა საჩუქრად იმ შემთხვევაში, თუ მათ ჩამოერთმევათ უფლება პროპინაციისა, … …ნი მ., … სულ არაჩ… …

1 იანვარი.

პეტერბურგი. ტირაჟი პირველის მომგებიანის სესხისა: 200 ათასი—19010/9; 75,000—14273/49; 40,000—6574/3…; ოცდა-ხუთი-ათასი — 16899/40; 10,00… 11666/6, 4796/37, 13710/19; … ათასი—3808/1, 12592/32, 641…/2… 15808/46, 2350/22; ხუთი-ათასი… 17286/31, 7434/50, 7000/15, 180… 7488/42, 14549/3, 4911/30, 1711… ათასი მანეთი—3852/28, 1530… 19026/20, 16072/16, 4784/46, 14… 36, 208/8, 16613/1, 16694/17, 10… 38, 10154/13, 1818/10, 643… 13916/6, 5690/10, 15054/24, 17051… 12918/4, 9571/9 და 2719/38.

პეტერბურგი. უმაღლესის რესკრიპტ… ფინლიანდიის გენერალ-გუბერნატორს დაევალა, რომ ვისაც აღეკრძალოს თავის ქვეყანაში ცხოვრება, იმას არ შეეძლოს თავისი პოლიტიკური უფლება საერო კრებებზე დასწრებისა სხვას მიანდოს, რაც მინიჭებული აქვთ ფინლიანდიის მხოლოდ სახელ-გაულახველ მოქალაქეებს.

სტამბოლი. ჰილმი ფაშა ორშაბათს სალონიკს მიემგზავრება, სადაც ორი სამოქალაქო აგენტად წავა. პორტას უკანასკნელი ნოტა, მიურშტეგის პროგრამის შესახებ, ჯერ უპასუხოდ არის დატოვებული.

ტოკიო. ევროპის გაზეთებში დაბე… დილი ცნობები იაპონიის მიერ განზრ… ხულ მოთხოვნილებისა მანჯურიის შესა… აქ გაოცებით მიიღეს. იაპონია არაოდ… არა თხოულობდა მანჯურიის დაცლას… პირიქით, ის მარად აღიარებდა რომ რუსეთის ინტერესებს და მის უფლებას დაცვა უნდაო; იაპონია მხოლოდ იმას თხოულობდა, რომ რუსეთი, როგორც თვით ნებაყოფლობით იკისრა, მტკიცე კარან… ტიას წარმოადგენდეს ჩინეთის ტერი… ტორიის დარღვეულობის შესახებ, … გარდა, იაპონია თხოულობდა … თავისუფლებას და საერთაშორისო ვაჭ… რობის შესაფერს უფლებას მანჯურიაში. — გარეშე საქმეთა მინისტრს … ეწვია მარკიზ იტოს, მინისტრ-პრეზიდენტს კატცურასა და რუსეთის ელჩს. ჰ… ბენ, კომურამ პირადად გადასცა რ… იაპონიის პასუხი რუსეთის ნოტაზე. პასუ… … მშვიდობიანის კილოთი და დაწვრილებით ეხება კორეის საქმეებს.

ტოკიო. კერძო კორესპონდენ… ცნობა სეულიდან, ვითომც იაპონიის … სცდილობდა დაეყოლიებინა კორეის მთავრობა იაპონიის პროტექტორატობის გამოცხადებაზე, მართალი არ არის.

ნიუ-ჩუანი. რუსეთი 2,000 … აძლიერებს აქაურ გარნიზონს.

ნიუ-იორკი. იაპონიის მთავრობამ მოინდომა სახელმწიფო საჭიროებისათვის კერძო საზოგადოების სამი ორთქლ-ნავალი გემი.

სტამბოლი. ნაჩევიჩმა კვალად განუცხადა პორტას ბულგარიის კეთილ-განწყობილების სურვილი და სთხოვს მტრულად აღარ მოეპყრან ბულგარიიდან მიმავალ მგზავრებსა და საქონელს.

ვაშინგტონი. სენატისა და პალატის კომისიამ დაადგინა აღძრას საკითხი საკონსულოების დაარსების შესახებ მუკდენსა და ანდუნში.

პეკინი. მოვიდა ამერიკელი გენერალი ალლენი, რომელსაცა სურს, ვინიცობაა ომი ასტყდა, მეთვალყურედ იყოს რუსეთის მხრივ.—ვაშინგტონში ჩინეთის ელჩად ყოფილი ვუდინფანი დაინიშნა გარეშე საქმეთა სამინისტროს უმცროს ვიცე-პრეზიდენტად.

მონტევიდეო. მართებლობის ჯარი 29 დეკემბერს დამარცხდა პაზოტორესთან.

სოფია. ამბობენ მაკედონელთა კრებულს გადუწყვეტია გასწყვიტოს ცონჩევი მომხრეთა მეთაურნი. გუშინ რომ სტოი… ანოვს დაეცნენ, ეს მხოლოდ დასაწყისი… ძალმომრეობისა.

სოფია. (მართებლობის ცნობებით) სტოიანოვს და დეგერმის სეირნობის დროს დუბნიცის მიდამოებში რავდენიმე კაცი დაეცა. ორივე დაჭრილია. ბოროტმოქმედება არც მაკედონელებისა და არც ავაზაკების საქმე არ არის.

ფოფა …